

مقدمه ای بر بیمه بهداشت (سلامتی) و رشد اقتصادی

ترجمه: محمود بالجبری

دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد - دانشگاه تهران

Baghjari 2002 @ Yahoo. Com

چکیده

دستمزدهای جاری تأمین مالی می شوند. با داشتن نسبت افزایشی افراد مسن (بازنشسته) به افراد جوان (در حال کار) در کشورهای OECD، نیاز مالیاتی برای بهداشت عمومی در سیستم پرداخت تدریجی [۱] افزایش می یابد. در سال ۱۹۹۹ فلداستین (Feldstein) پیش بینی کرد برای تأمین هزینه های درمانی تا سال ۲۰۷۰، مالیات حقرق ایالات متحده باید ۹ درصد افزایش یابد. با توجه به این نکته که مخارج بهداشت عمومی در ایالات متحده، کمتر از ۴۵ درصد است. این نسبت در کشورهای OECD به طور متوسط بیشتر از ۷۰ درصد می باشد. لذا افزایش مالیات در سایر

این مقاله به مقایسه بهداشت عمومی و بیمه بهداشت خصوصی با استفاده از مدل رشد درون زا می پردازد و نشان می دهد وقتی بیمه بهداشت خصوصی وجود دارد، رشد اقتصادی بالاتر است.

۱- مقدمه

در طول ۴ دهه گذشته، سهم هزینه های بهداشتی در GDP کشورهای OECD دو برابر شده است و هزینه های بهداشتی نیز به میزان زیادی فراگیر شده اند. اغلب هزینه های بهداشت عمومی دوره های جاری از طریق مالیات

$$Y_t = AK_t^a L_t^{1-a}, \quad A > 0, \quad 0 < a < 1.$$

واحد کارایی نیروی کار بستگی به تعداد کارگران (N_t) و داشت آنسها (B_t) دارد. نیروی کار در واحدهای کارا به صورت $L_t = B_t N_t$ می باشد. بنگاه ها تحت شرایط رقابت کامل و بر اساس فرمول زیر می توانند بیشترین سود را کسب کنند.

I_t : نرخ بهره

w_t : دستمزد کارگران

$$\pi_t = AK_t^a L_t^{1-a} - r_t K_t - w_t - I_t \quad (1)$$

حداکثر سود و رقابت به این معنی است که به عوامل بر اساس تولید نهایی پرداخت می شود. برای دستیابی به ایده اولیه و اساسی مدل های رشد درونزا در ادامه مدل های ۱۹۸۶ Romer و ۱۹۸۸ Luces فرض می کنیم که معلومات با سرمایه فیزیکی هر کارگر مطابقت داشته باشد.

$$B_t = \frac{K_t}{N_t}$$

$$Y_t = AK_t$$

لذا دستمزد و نرخ بهره از رابطه زیر به

دست می آیند:

$$w_t = (1-a)A \frac{K_t}{N_t}, \quad r_t = aA \quad (2)$$

اشخاص در دو دوره زندگی می کنند. در دوره اول سالم هستند و کارمی کنند. در دوره دوم بازنشسته می شوند (کار نمی کنند) و ممکن است بیمار

کشورها بیشتر خواهد بود. این مقاله بیمه های بهداشتی مختلف را با استفاده از مدل رشد درون زا بررسی می کند. به عبارت دیگر چگونگی رشد هزینه های بهداشتی و بالعکس را بررسی می نماید. علاوه بر این به دو شوک جمعیتی نیز خواهیم پرداخت. ابتدا فرض می کنیم افزایش امید به زندگی منجر به افزایش احتمال بیمار شدن می شود. فرض دوم این است که بهره وری درمانی ۲۰۰۰ بیمه های بهداشتی مختلف را با مدل های OLG بررسی کرد. در مدل جانسون موجودی سرمایه، نرخ رشد جمعیت و نرخ بهره، متغیرهای بروز زا (مستقل) هستند. اما در مدل فعلی، موجودی سرمایه و نرخ رشد، درون زا (وابسته) می باشند. این مدل بر پایه مدل رشد نوکلاسیکی با موجودی سرمایه بروز زا بنا شده است. در مدل های Bednarek, Pecchenino در سال ۲۰۰۲ اساس تجزیه و تحلیل بر شبیه سازی عددی قرار دارد.

۲. بنتگاه ها و اشخاص

بنگاه ها از سرمایه (K_t) و نیروی کار که بر اساس واحد کارایی تعریف می شوند (L_t)، جهت تولید محصول همگن Y_t استفاده می کنند. فرض می کنیم تابع تولید از نوع کاب - داگلاس باشد:

روی فرد بیمار توسط کارکنان بهداشت و به صورت کوتاه مدت تعریف می‌شود. ($C_{1,0}$) وضعیت بهداشتی تابع صعودی از مراقبت‌های درمانی با محدودیت $\bar{h}_{1,0}$ می‌باشد. یعنی فرد بیمار از فرد سالم نمی‌تواند بهتر باشد. فرض می‌کنیم:

$$h_{1,1} = \min(a_{1,1}, \bar{h}_{1,1}) \quad (4)$$

$a_{1,1}$ = بهره وری درمانی
اگر a به اندازه کافی کوچک باشد قید عبارت $\bar{h}_{1,1}$ الزامی نیست. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که زمان بهینه صرف شده برای اشخاص مریض، به شیوه‌های مختلف مراقبت‌های بهداشتی نیاز دارد.

۱.۷- بیمه بهداشت عمومی

یک سیستم بهداشت عمومی پرداخت تدریجی را تصور کنید. در این سیستم هزینه‌های مراقبت بهداشت در هر دوره به وسیله مالیات بردرآمد دستمزد طبقه در حال کار تأمین مالی می‌شود. هزینه‌های مراقبت بهداشت و لزوم مالیات به هزینه شخص مریض و تعداد اشخاص مریض بستگی دارد. هزینه فرد مریض بستگی به زمان $t_{1,1}$ ، W_1 مراقبت‌های درمانی و نرخ دستمزد یعنی θ و احتمال مریض شدن N_1 اندازه طبقه مسن و کل هزینه‌های N_1 دارد. لذا افراد مریض

شوند. مطلوبیت عمر به مصرف طی دوره اول (C_1)، مصرف طی دوره دوم $a_{1,1}$ و وضعیت بهداشت در دوره دوم بستگی دارد. اگر افراد سالم باشند، وضعیت بهداشت $a_{1,1}$ و اگر افراد مریض باشند، وضعیت بهداشت $a_{1,1}$ می‌باشد. اگر احتمال مریض شدن θ باشد، مطلوبیت انتظاری به صورت زیراست:

با نوشتن نتایج لگاریتمی می‌توان اثر بهداشت را تفکیک کرد.

$$E(u_1) = (1 - \delta) \text{Log}(c_1) + \delta \theta \text{Log}(h_{1,1})$$

در طی دوره اول افراد کار می‌کنند و دستمزد wt دریافت می‌کنند و نسبت τ از دستمزد را برای تأمین مراقبت‌های بهداشتی مصرف می‌نمایند. دستمزد خالص $wt(1 - \tau)$ برای مصرف جاری و پس انداز S_1 استفاده می‌شود. پس انداز شامل نرخ بهره $r_{1,1}$ است. بنابراین مصرف در دوره دوم زندگی به صورت $S_1(1 + r_{1,1})^{\theta}$ می‌باشد.

وضعیت بهداشت افرادی که مریض می‌شوند بستگی به مراقبت‌های درمانی دارد. مراقبت‌های درمانی بر حسب زمان صرف شده

یعنی این بیشینه سازی به مراقبت های درمانی بجهنمه و پس انداز بجهنمه در مراقبت بهداشت عمومی منتهی می شود. لذا می توان تیجه گرفت مراقبت درمانی ثابت و مستقل از دستمزد پس اندازها متناسب با دستمزدها هستند.

$$l_t = \frac{\delta \mu n}{1 + \delta \mu \theta}, s_t = \frac{\delta w t}{1 + \delta \mu \theta} \quad (7)$$

اگر معادله (7) را در معادله (5) قرار

دهیم، رابطه زیر به دست می آید:

$$\tau_t = \frac{\delta \theta \mu}{(1 + \delta \theta \mu)}$$

افزایش جمعیت سبب افزایش مراقبت های

بهداشتی می شود و تأثیری بر مالیات و پس انداز ندارد به طور قابل توجهی، افزایش احتمال مریضی (θ) منجر به کاهش مراقبت های بهداشتی می شود. زیرا هزینه های مراقبت بهداشتی افزایش می یابد، لذا افزایش θ منجر به کاهش پس انداز می شود. افزایش بهره وری درمانی (M) منجر به افزایش مراقبت های درمانی و این امر خود باعث افزایش نرخ مالیات و لذا کاهش پس انداز می شود.

۲.۲. بیمه خصوصی

در بیمه خصوصی هنگامی که افراد کار می کنند، مبلغی پرداخت می نمایند تا آنها را در سن پیری مشمول مراقبت های بهداشتی قرار دهد. هزینه های مراقبت بهداشتی اشخاص مریض

می باشند. این $W_t L_t \theta N_t$ مراقبت های درمانی هزینه از طریق مالیات بر درآمد دستمزد طبقه در حال کار تأمین مالی می شود. محدودیت و قید بودجه بیمه بهداشت عمومی به صورت زیر است:

$$T_t W_t N_t = \theta W_t L_t N_{t+1}$$

باید توجه داشت که اندازه نسبی طبقه به وسیله عوامل رشد جمعیت ثابت تعیین می شود.

$$\pi = \frac{N_t}{N_{t+1}}$$

و پس انداز برای نرخ مالیات از رابطه زیر

به دست می آید:

$$\tau_t = \frac{L_t}{n} \quad (5)$$

فرض می کنیم افراد مطلوبیت خود را در طول عمر انتظاری حداقل می کنند. وقتی بیشتر جمعیت را طبقه در حال کار تشکیل دهد، می توان درباره مالیات بیمه بهداشت تصمیم گرفت. حال فرض می کنیم افراد اطمینان دارند که پارامترها ثابت هستند، بنابراین سطح مراقبت های بهداشت که طبقه در حال کار برای افراد مسن فعلی، تأمین مالی می کنند برابر با سطحی خواهد بود که وقتی آنها مسن شدند به دست می آورند. ($L_{t+1} = L_t$). بنابراین باید بیشترین مقدار تابع زیر را محاسبه نمود:

$$\max_{S_t, L_t} [E(u)] = (1 - \delta) \text{Log}((1 - \theta \frac{L_t}{n}) w_t - s_t) + \delta \text{Log}((1 + r_{t+1}) s_t) + \delta \theta \text{Log}(a L_t^M)$$

ماکزیمم شدن معادله فوق، مراقبت‌های درمانی بهینه و پس اندازهای بهینه تحت بیمه بهداشت خصوصی را نشان می‌دهد.

$$L_{t+1} = \frac{\delta\mu(1+r_{t+1})}{g_{t+1}(1+\delta\mu\theta)} \quad (10)$$

$$S_t = \frac{\delta w_t}{1 + \delta\mu\theta}$$

می‌توان تیجه گرفت مراقبت‌های درمانی ثابت و مستقل از دستمزد می‌باشد و به طور معکوس با رشد دستمزد ارتباط دارند. پس انداز مناسب با دستمزد و مانند مراقبت‌های بهداشت عمومی می‌باشد. اگر مراقبت‌های درمانی بهینه را از معادله (۱۰) در (۸) قرار دهیم فرض کنیم و

$$r_{t+1} = r_t, \text{ آنگاه داریم: } \frac{\delta\mu\theta}{(1+\delta\mu\theta)} = \tau.$$

بنابراین مبالغ پرداختی معادل مراقبت‌های بهداشت عمومی هستند. افزایش رشد جمعیت هیچ تأثیری بر مراقبت‌های بهداشتی L_{t+1} ، مبالغ پرداختی و پس انداز ندارد. افزایش احتمال بیماری (θ) منجر به کاهش مراقبت‌های درمانی خواهد شد. علت این امر آن است که هزینه‌های مراقبت بهداشتی افزایش می‌یابند که منجر به کاهش پس اندازها می‌شود. افزایش بهره وری درمانی (۱۱) سبب افزایش مراقبت‌های درمانی می‌شود. این امر مبالغ پرداختی را افزایش و

طی سنین پیری، بستگی به زمان مراقبت‌های درمانی L_{t+1} و نرخ دستمزد دوره بعد دارد. بنابراین برابر است با $L_{t+1} W_{t+1}$. اگر اندازه گروه مربوطه N_t و احتمال مریض شدن θ ، باشد، تعداد افراد مریض در دوره بعد θN_t است.

بنابراین هزینه‌های مراقبت‌بهداشتی عبارتست از $\theta N_t W_{t+1} L_{t+1}$. این هزینه‌ها باید به وسیله پرداخت مبلغی در طول دوره کاری تأمین مالی شوند. برای مقایسه بهتر نسبت به سیستم بیمه بهداشت عمومی، فرض می‌کنیم مبلغ پرداختی ثابت و به صورت نسبتی از دستمزد است. از لین مبلغ‌ها برای تأمین مالی مراقبت‌های بهداشتی در دوره بعد استفاده می‌شود تا وقتی که شرکت‌های بیمه‌ای نیاز داشته باشند، در بازار سرمایه سرمایه‌گذاری می‌کنند و نرخ بهره r_{t+1} را به دستمی‌آوند. بنابراین محدودیت بودجه بیمه بهداشت $\theta L_{t+1} W_{t+1} N_t (1 + r_{t+1} + 1) = \theta L_{t+1} W_{t+1} N_t$ می‌باشد.

برای محاسبه حق بیمه مناسب اکچوئری:

$$\tau = \frac{g_{t+1} \theta L_{t+1}}{1 + r_{t+1}} \quad (8)$$

باید در رابطه (۶) مطلوبیت فرد در عمر انتظار حداقل شود:

$$\max_{S_t, L_{t+1}} [E(u)] = (1 - \delta) \log((1 - \frac{g_{t+1} \theta L_{t+1}}{1 + r_{t+1}}) w_t - s_t) + \delta \log((1 + r_{t+1}) s_t) + \delta \theta \log(a L_{t+1}^{\mu}) \quad (9)$$

را کاهش می دهند. اکنون بیمه بهداشت خصوصی را بررسی می کنیم. سرمایه در دوره بعد، به وسیله پس انداز از طبقه در حال کار و صندوق بیمه بهداشت تأمین مالی می شود. صندوق بیمه، مبالغ پرداختی بیمه بهداشتی، w_t

را پوشش می دهد. بنابراین سرمایه در دوره بعد به صورت

$$K_{t+1} = S_t N_t + \tau_t w_t N_t$$

از تابع پس انداز و رابطه (۱) داریم:

$$K_{t+1} = (1 + \mu\theta)\delta(1 - \alpha) \frac{AK_t}{(1 + \delta\mu\theta)}$$

در نتیجه عوامل رشد سرمایه تحت بیمه

بهداشت خصوصی از رابطه زیر به دست می آید:

$$g_t = \frac{K_{t+1}}{K_t} = \frac{(1 + \mu\theta)(1 - \alpha)\delta A}{1 + \delta\mu\theta}$$

عوامل رشد تحت بیمه های خصوصی ثابت و بستگی به همان پارامترهای عوامل رشد تحت مراقبت های بهداشت عمومی دارد. با وجود این افزایش امید زندگی که منجر به افزایش احتمال مریض شدن می شود، اکنون سبب افزایش نرخ رشد و افزایش بهره وری درمانی می گردد. مقایسه رابطه ۱۱ و ۱۲ نشان می دهد که عوامل رشد در بیمه های بهداشت خصوصی نسبت به عوامل رشد در مراقبتها بهداشت عمومی، عامل $(1 + \theta\mu)$ را اضافه تر دارند. این

پس اندازها را کاهش می دهد. سرانجام افزایش عوامل رشد دستمزد، مراقبت های درمانی را کاهش می دهد، اما بر مبالغ پرداختی و پس اندازها تأثیر ندارد.

۳- رشد

از تابع تولید می توان فهمید که رشد محصول مناسب با رشد سرمایه است. با مراقبت های بهداشت عمومی، سرمایه در دوره بعد به وسیله پس انداز در دوران کاری تأمین مالی می شوند. $K_{t+1} = S_t N_t$ با استفاده از تابع پس انداز (۷) و رابطه (۲) داریم:

$$k_{t+1} = \delta(1 - \alpha) \frac{AK_t}{(1 + \delta\mu\theta)}$$

و این عوامل رشد سرمایه را تحت

مراقبت های بهداشت عمومی قرار می دهد:

$$g_t = \frac{K_{t+1}}{K_t} = \frac{(1 - \alpha)\delta A}{1 + \delta\mu\theta} \quad (11)$$

نرخ رشد ثابت است. اما بستگی به نرخ صرفه جویی (پس انداز)، سهم نیروی کار، مقیاس پارامتر، بهره وری، مراقبت های بهداشتی و احتمال مریض شدن دارد. افزایش امید زندگی، احتمال مریض شدن را افزایش می دهد و منجر به کاهش نرخ رشد می شود. دلیل این پیامدها این است که هر دو مورد نرخ مالیات را افزایش و پس انداز

امر ناشی از این واقعیت است که مبالغ پرداختی در بیمه‌های بهداشت خصوصی در بازار سرمایه سرمایه‌گذاری می‌شوند.

نتیجه گیری

با وجود صندوق بیمه بهداشت خصوصی رشد اقتصاد بیشتر از وقتی است که سیستم مراقبت‌های بهداشت عمومی توسط پرداخت تدریجی تأمین مالی می‌شوند. با بررسی دو عامل، افزایش به امید زندگی که باعث افزایش احتمال مریض شدن می‌شود و افزایش بهره وری درمانی می‌توان دریافت که با سیستم مراقبتهاي بهداشت عمومی هر دو عامل منجر به کاهش نرخ رشد می‌شود. در مقابل، با سیستم بیمه‌های بهداشت خصوصی هر دو عامل نرخ رشد را افزایش می‌دهند.

۱- توضیحات:

pay-as-you-go در واژگان بیمه‌ای پرداخت تدریجی معنی شده است.

۲- واژگان کلیدی

بهداشت عمومی بیمه پرداشت خصوصی و رشد درون زا.

۳- منبع :

*Michel Brauninger , Federal University
Hamburg , March 2003*